

IV Міжнародний фестиваль "Книжковий Арсенал" 9—13 квітня 2014 р.

У Києві відбувся IV Міжнародний фестиваль "Книжковий арсенал-2014" — п'ятиденний марафон подій для різноманітних аудиторій. Особливість цього масштабного заходу — пропаганда книги не лише як продукту, а як важливої частини культурного процесу, сучасного стилю життя. Традиційний і найбільший в Україні книжковий захід несподівано викликав небувалий резонанс не тільки в культурному, а й у суспільно-політичному просторі. За п'ять днів фестиваль відвідали десятки тисяч людей, від малого до старого.

У програмі "Книжкового Арсеналу" взяли участь близько сотні українських видавництв, пройшли зустрічі та автограф-сесії з понад 30 відомими письменниками та літературними діячами з 10 країн світу.

Важливими партнерами міжнародного співробітництва цього року виступили представництва п'яти європейських країн в Україні: німецький "Гете-Інститут", Австрійський культурний форум, Чеський центр Києва, Польський інститут, а також почесним гостем та організатором фестивалю вперше став Французький культурний центр.

Невипадково фестиваль розпочався разом із улюбленою киянами "Французькою Весною", адже Франція, з якою Україну пов'язує чимало мистецьких та літературних традицій, фігур, історій та ідей, вперше долучилася до "Книжкового Арсеналу". Літературні франкофіли відвідали презентації нових книг, лекції, зустрічі й круглі столи, а також кілька кінопоказів.

Українську літературну програму "Книжкового Арсеналу" представляли письменники, поети, публіцисти, історики і філософи. Окрім традиційних презентацій книжок від видавництва та читань, було продовжено формат публічних інтерв'ю з відомими письменниками, які спілкувалися як один з одним, так і з авторитетними журналістами. Відвідувачі могли послухати Сергія Жадана і Юрія Макарова, Тараса Прохаська і Валентину Клименко, Леся Подерв'янського і Юрія Володарського, Ларису Денисенко і Ірен Роздобудько, Ольгу Герасим'юк і Наталку Сняданко, Оксану Забужко і Ренату Кіндлерову. Новим у програмі став лекторій про цікавих забутих класиків у співпраці з Центром літературної освіти, допрем'єрні презентації книжок, "МІСТ@КІЇВ" — проект у співпраці "Книжкового Арсеналу" та книгарні "Є"; лекції, присвячені київському тексту в літературі й міським повсякденним практикам.

Актуальним проектом "Книжкового Арсеналу" став Зал Філософії (спеціальна програма Pastiche Project): лекції, воркшопи, покази кінофільмів та роликів. Сучасне українське філософське поле було представлено надзвичайно широко: від зовсім молодих проектів до тих інтелектуалів, без яких сучасна українська культура вже не є мислимою.

Користувався попитом ще один новий спеціальний майданчик — лекторій "Нова хвиля сучасного арт-самвидаву" — проект Ніісе незалежної некомерційної платформи

для молодих митців і авторів. Він працював як відкритий простір для зустрічей, дискусій, презентацій арт-книг та зинів (скорочення від magazine). Метою було закласти основи культури друкованого самвидаву в Україні як оновленої форми прояву творчої свободи і поширення цієї культури задля сприяння розвитку альтернативної форми видавництва, популяризації образу сучасного українського художника за межами країни.

Спеціально до "Книжкового Арсеналу" було відкрито новий простір Інноваційного освітнього проекту для дітей та підлітків "Арсенал ідей" — Art&Book, наповнений тематичними інсталяціями та арт-об'єктами. Програма трьох інших лабораторій проекту — Мистецької, Наукової та Інноваційної, пропонувала юним відвідувачам різноманітні активності, пов'язані з книгою і читанням. Дитячий майданчик Мистецького Арсеналу включав не лише читання казок та віршів, книжкові інсталяції, творчі майстер-класи і виставки ілюстраторів, дискусії видавців, а й мав спеціальний фокус у програмі: "Свобода. Читати, думати, знати, жити вільно". Низка заходів була присвячена темі свободи в літературі, творчості, думках та вчинках.

На "Книжковому Арсеналі" також відбувся кінопоказ фільму "Сумка дипкур'єра" (реж. О. Довженко, 1927) в рамках циклу музичних кіноперформансів "Коло дзиги" із живим музичним супроводом гурту Zapaska, а також прем'єра Культурфільму — альтернативної освітньої програми Національного центру Олександра Довженка.

"Книжковий Арсенал" продемонстрував успішний приклад того, як культурний простір здатен, навіть у непротий час, об'єднувати людей різних національностей, поглядів, віку і професій.

І така подія, безумовно, є необхідною і своєчасною, навіть в умовах напруженої політичної та економічної ситуації в країні. Тому що рівень знань, освіти і розвиненості суспільства є стратегічним інструментом для визначення майбутнього країни.

Наведемо думку письменниці Оксани Забужко: "Саме в такий складний час саме такі події є найкращою терапією для мобілізації внутрішніх духовних ресурсів народу. Так було і так буде завжди. І ті натовпи українського народу, які у цьому році, як ніколи, атакують "Книжковий Арсенал" — це і є найкращий доказ його своєчасності і необхідності. Саме в періоди історичних випробувань люди відчувають особливу потребу у тій правді, яку несуть в собі мистецтво і релігія. Тому це є абсолютно здорова і природна реакція соціального організму".

Інформація Книжкової палати України